

# **СПАЙДЪР РОБИНСЪН БЕЛЕЖКА НА АВТОРА**

Превод от английски: Светлана Комогорова, 2000

[chitanka.info](http://chitanka.info)

Пада ми се.

Когато при първата публикация на „Историята на Пьотр“ (сп. „Аналог“, 12 октомври 1981 г.) оставих шест от гатанките неразгадани, в края на разказа публикувах адреса си и предложих на всеки читател, отгатнал правилно отговорите и категорията, купон, срещу който ще получи едно безплатно питие при Калахан. Е... да си призная честно, наистина очаквах пощата ми леко да набъбне. Искам да кажа, исках го, спор няма.

Внимавайте какво ще си поискате, че току-виж сте го получили.

Навремето публикувах редовно адреса си за кореспонденция в рубриката за рецензии на книги в списание „Галакси“ и всеки път получавах от пет до двадесет писма седмично. Знаех, че броят на читателите на „Аналог“ е значително по-голям от този на „Галакси“ и бях си направил сметката какво да очаквам. Така поне си мислех. Предполагах, че ще получа може би стотина отговори, в най-добрия случай сто и петдесет.

Не съм водил съвсем точно счетоводство, но по моя преценка до 9 февруари 1982 г. бях получил някъде между 800 и 1000 писма в резултат на тоя глупашки конкурс с гатанките.

Веднага щом пристигна първият чувал (не преувеличавам: точно така, пълен чувал с писма, първият от няколко такива чували) схванах положението, осъзнах в пълна степен глупостта си (ама не ме издавайте: в Нова Шотландия да осъзнаеш глупостта си публично е незаконно) и с хладния апломб и огнения кураж, превърнали на Уолстрийт името ми в продаваема дума, на мига съставих динамичен план: сригах чувала в едно кьоше и забягнах в провинцията. Провидението бе изпратило на жена ми Жан (основател и артистичен директор на „Нова Данс Тиътър“, най-прекрасната танцова трупа за модерен балет в Канада) покана да изнесат представление заедно с „Бевърли Браун Дансансамбъл: театър на телата и гласовете“ на танцовия фестивал „Ривърсайд“ в града, наричан от Дейвид Летърман „един от най-интересните градове в трите щата“ — Ню Йорк. Така че намятках в багажника куфара, пишещата машина, детето и касетите на Рей Чарлс и заминах с нея. А чувалите с писма се трупаха ли, трупаха зад гърба ни в нейното танцово студио в Халифакс (защото тъкмо този

адрес бях публикувал в „Аналог“ в жалък опит да измамя машините за обработка).

А после някоя услужлива душица в „Данс Иксчейндж“ ни изпрати всичките тия чували в Ню Йорк.

Тъй като бях очаквал да отговарям на всички тези писма от Канада, където американските пощенски марки не важат, предпазливо бях помолил подателите да приложат към писмата и купон за международна поща (по закон се предполага, че можете да го закупите във всеки пощенски клон в САЩ и Канада). Около двацет и пет процента от хората не бяха успели да изпълнят тази разпоредба и бяха ми пратили щатски марки, или пък изобщо не бяха приложили нищо, но зарежете това за момент: хей ме на, на остров Манхатън, през август месец, с четиристотин — петстотин купона на ръце чакам на опашка вече час и петнайсет минути в пощата (сграда, която, що се отнася до комфорта през лятото, често бива заслужено сравнявана с Черната дупка на Калкута) и когато най-сетне се добирам със сетни мъки до гишето, някакъв си там навъсен хомункулус с наистина невероятна гуша с огромно задоволство ме информира, че наредбата му забранявала да приема повече от десет такива купона наведнъж. Вадя си калкулатора: 500 купона, разделени на по десет бройки, умножено по един час и двацет и пет минути = 62,5 часа на опашка. Или грубо казано, осем дни...

Така че изгорих сума ти бензин и пропилях сума ти товарно пространство, за да ги откарам обратно в Халифакс. Там ги събрах с техните по-малко обикаляли насам-натам братовчеди, пристигнали в наше отсъствие, и седнах да им отговарям, пущините му с пущини...

#### РЕЗУЛТАТИ

Странно, но съотношението правилни — погрешни отговори остана твърдо като скала: всеки път, когато се спирах да проверя общия резултат, то се оказваше почти точно два правилни отговора към един погрешен. Да речем, шейсет и седем процента успех за читателите на „Аналог“ като група. (Някои от погрешните отговори бяха абсолютно блестящи!)

Единствената забелязана от мен корелация от някакво значение беше, че отговорите, написани на университетски бланки, обикновено бяха погрешни, а няколкото изключения се оказаха студенти,

използвали бланките на своите професори. С други думи, преподавателите от институтите за висше образование се оказаха средно по-тъпи от населението изобщо и от всички други ясно очертани групи от извадката в частност.

Друго нещо, което сметнах за поучително, беше това как са се справили читателите на „Аналог“ (без съмнение далеч не необразована група) със следването на възможно най-простите и ясни писмени инструкции. Бях помолил всеки от отговорилите да приложи към писмото си самоадресиран плик заедно с гореспоменатия купон. Вижте сега, неколцина читатели твърдяха, че тия купони не са им известни или пък че не са известни на чиновниците от местния пощенски клон; в замяна бяха приложили много и разнообразни заместители. Двама — трима ми бяха изпратили пари *в брой*, а от тях само един се бе оказал достатъчно умен, та да се сети да ми изпрати *канадски пари*. (В онези честити дни преди години курсът канадски/американски долар се колебаеше около едно към едно, което означаваше, че бях на далавера.) Но поне десет процента от получените писма не съдържаха никаква обратна такса, а когато се прибрах у дома в Халифакс, същия месец цената на марките за Америка скочи *двойно*. (Сумата за авторско право, която евентуално ще получа от тази тук книга в ръцете ви, е по-малка от сегашната цена на канадските марки и значително по-малка, ако живеете в Щатите. И пак се говори, че щели да вдигат цените.) Писмата без обратна такса, които не бяха особено забавни или умилителни, използвах, за да си изолирам тавана. Двайсет и пет процента от отговорилите не бяха приложили и самоадресиран плик: и за тях важеше същата доктрина.

Не бях на пълна загуба, дори ако прибавите и цената за копирането на типовите писма (едно за правилните отговори и едно за погрешните), пощенските такси и пликовете за писма, с които ме прецакаха, загубените работни часове, амортизацията на езика ми. (Да сте облизвали някога хиляда плика и неколкостотин марки?) Първо, възползвах се от възможността да изготвя *трето* типово писмо — съобщение за печата със списък на всички излезли мои книги, къде могат да се намерят и тям подобни — и бутнах по едно във всеки плик. Второ, успях да си изолирам целия таван и да почна и мазето.

И още нещо. В огромното си мнозинство писмата, които получих, бяха *прелестни*! Някои ме сбъркаха от смях. Други стоплиха

сърцето ми. Трети бяха изобретателни. Четвърти — трогателни. Някои ме просветиха. Забележително малко „потънаха в чекмеджетата“ и бяха „поредното проклето писмо за обработване“ — във всеки случай, не съм получил никакви оплаквания от Майк Калахан относно хората, дошли да си осребрят купоните. (Разбира се, аз осигурявах само купона — как да *намерят* кръчмата, това си беше техен проблем.) Общо взето, откликът ме зарадва, ободри и насърчи в работата ми.

От друга страна, значителен брой от отговорилите бяха приложили собствени гатанки — достатъчно, че от писмата им да се изготви най-подробно копие от папиемаше на космическа совалка в естествени размери. Убеден съм, че всички те са били разочаровани, дето не съм се опитал да разгадая техните (без съмнение) изобретателни загадки, но, честна дума, хиляди бяха!

И това не е най-лошото. Най-лошото е, че *проклетите отговори пристигат и до днес!*

„Аналог“ излиза по цялата планета, със закъснение вероятно от около две години, докато го преведат. Нещо повече, хората попадат в библиотеки и антикварни книжарници на стари броеве, натъкват се на конкурса със загадките и надават тихи радостни викове.

Нарочих напосоки краен срок и престанах да изпращам купоните някъде в средата на 82-а. (Ако щете заради това, че сметката ми при Калахан взе да настига по размери държавния дълг на Америка.) И не изпращах повече. А и както скоро ще научите, вече не мога да осигурявам купони, но все още съвестта ме гризва всеки път, когато получа поредното писмо, започващо със: „Скъпи господин Робинсън, мисля, че успях да разгадая загадките на Док Уебстър...“

А последното, което искам, е да приключа с проблема тук.

Така че, не, няма да публикувам тук адреса си за кореспонденция, и не, вече няма да раздавам купони за безплатни питиета, и да, малко по-надолу ще дам отговорите на неразгаданите загадки. Ако искате първо да ги разгадате сами, пропуснете отговорите. Ако сте ги разгадали успешно, не ми го съобщавайте. И не, честно ви го казвам, не ми е потресаващо интересно да се мъча да разгадавам вашите загадки, колкото и хитроумни и смешни да са те. Нека цитирам безсмъртните думи на дискжокея Дон Имъс: „Задръжте картите и писмата!“

Не, това не е вярно. Обичам да получавам писма и читателският отклик ми е нужен, за да се развивам като писател. Драснете ми някой ред чрез Тор Букс, на всяка цена — особено пък ако вземете, че се присетите да приложите самоадресиран плик и купон за международна поща.

Само не ми споменавайте никакви гатанки.

#### ОТГОВОРИ НА ЗАГАДКИТЕ НА ДОК УЕБСТЪР

Категорията е „Американски политици — мъже“. Или какъвто щете вариант на същото. Отделните отговори са:

а) Дробил; билка = ронел; риган = Роналд Рейгън.

б) Старче; пристан, престани = деди; кей, недей = Теди Кенеди.

в) Ало, не рови; сопа, наниз = хей, не рий; кий, синджир = Хенри Кисинджър.

г) Червенокос; обаяние; тцъ!, дрямка = риж, чар; никс! сън = Ричард Никсън.

Случи ми се и нещо много срамно. Проницателните читатели ще забележат, че съм оставил неразгадана и загадка II д). Когато отговорите започнаха да идват, открих, че тази гатанка се бе оказала най-трудна; всеки искаше да разбере кой е този „М/Ж; глупав“. Проблемът ми обаче беше, че вече бях заврял кой знае къде първата чернова на „Историята на Пьотр“... и бях забравил отговора. За свой ужас открих, че и сам не мога да се сетя!

След като месеци бях срам, една сутрин скочих в леглото и осъзнах, че отново знам отговора — така че го включих в разказа, който сега ще прочетете, „Неволен човешки смях“.

И още една, последна дума за „Историята на Пьотр“. Ако по някаква случайност сте пропуснали да забележите включените в него няколко почтителни поздрава към Уилям Голдман, надявам се, че веднага ще се възползвате от възможността да изтичате навън и да си

купите безсмъртното му класическо произведение „Принцесата невеста“.

# ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

**МОЯТА БИБЛИОТЕКА**



<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.